

7/72569 GK.26, 7/72818 GK.27, 7/75684 GK.64, 7/77990 GK.10
7/78226 GK.103, 7/78231 GK.103
T.C.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-99074258-610-047
Konu : Soru Önergesi

14 / 03 / 2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 18.10.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1095579 sayılı yazınız.
b) 19.10.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1096653 sayılı yazınız.
c) 13.12.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1132459 sayılı yazınız.
ç) 08.02.2023 tarihli ve E-43452547-120.07-1167710 sayılı yazınız.
d) 14.02.2023 tarihli ve E-43452547-120.07-1169461 sayılı yazınız.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan İstanbul Milletvekili M. Sezgin TANRIKULU'nun 7/72569, ilgi (b) yazınız ekinde alınan Bursa Milletvekili Lale KARABIYIK'ın 7/72818, ilgi (c) yazınız ekinde alınan Van Milletvekili Muazzez ORHAN IŞIK'ın 7/75684, ilgi (ç) yazınız ekinde alınan İstanbul Milletvekili Oya ERSOY'un 7/77990, ilgi (d) yazınız ekinde alınan İzmir Milletvekili Bedri SERTER'in 7/78226, Zonguldak Milletvekili Deniz YAVUZYILMAZ'ın 7/78231 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahmut ÖZER
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (46 Sayfa)

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/75684 GR. 64

VAN MİLLETVEKİLİ MUAZZEZ ORHAN IŞIK'IN 7/75684 ESAS NUMARALI YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Bakanlığımızın 2009/90 No.lu Genelgesi ile fiziksel engelliler için okul binalarında yapılması gereken düzenlemeler duyurulmuştur.

Genelge gereğince, okul girişlerine rampa yapılması, zemin kaplamalarının kaymayan ve tekerlekli sandalye hareketini güçleştirmeyen malzeme ile kaplanması, birden fazla katlı eğitim yapılarında standartlara uygun engelli asansörü yapılması, dersliklerin eşiksiz ve kot farkı olmaksızın tasarlanması, yazı tahtalarının uygun yüksekliğe asılması, engelliler için tuvalet düzenlenmesi, tören alanlarının fiziksel engelli öğrencilerin ulaşılabilirliğini ve hareketini kolaylaştıracak şekilde erişilebilir olması öngörülmüştür.

Bakanlığımıza bağlı kurumlara ait tip projeler 81 İl Valiliği tarafından kullanılmak üzere hazırlanmakta olup güncel mevzuata uygun olarak planlanması, erişilebilirlikle ilgili kriterlerin sağlanması tip projelerdeki öncelikli hedeflerimiz arasında yer almaktadır. Bakanlığımızca yaptırılan tüm tip projelerde ve onaylanan tüm özel projelerde, erişilebilirlikle ilgili kriterler TS 9111 standardına göre düzenlenmekte ve yeni okul inşaatlarında uygulanmaktadır.

Ayrıca, Bakanlığımızın 2021/11 No.lu Gayrimenkul Büyük Onarım Genelgesi gereğince, okullarımızda yürütülen büyük onarım ve tadilat işleri kapsamında, engelli erişilebilirliği açısından fiziksel koşulları yetersiz okul binalarında yapılacak iyileştirme çalışmalarına (engelli asansörü, engelli rampası, engelli tuvalet yapımı) öncelik verilmektedir.

Özel eğitim ve rehberlik hizmetleri alanında geliştirilen öğretim programları ve eğitim araçları Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından belirlenen standartlar doğrultusunda bilimsel araştırmalar, ihtiyaç analizleri, temel yetkinlikler çerçevesinde her türlü ayrımcılığın önlenmesine ilişkin duyarlılıkla yapılandırılmaktadır.

Öğretim programı güncelleme ve yenileme çalışmaları öğrenci ihtiyaçları ve alana ilişkin güncel bilimsel çalışmalar takip edilerek gerçekleştirilmektedir.

İlkokul ve ortaokullarda uygulanan Türkçe, hayat bilgisi, sosyal bilgiler, fen bilimleri, bilişim teknolojileri ve yazılım, insan hakları yurttaşlık ve demokrasi vb. derslerin öğretim programlarında engelli bireylerin karşılaştığı sorunlar ve çözümü, toplumdaki engelli bireylere karşı yardımseverlik ve onların sorunlarına karşı duyarlı olunması vb. kazanım ve açıklamalara yer verilmiştir. Bununla birlikte öğretim programı doğrultusunda hazırlanan ders kitapları, çalışma kitapları, dijital içerikler vb. materyallerde de belirtilen konular etkinlik, metin ve görsellerle desteklenmiştir.

Engeli Olan Çocuklar İçin Kapsayıcı Erken Çocukluk Eğitimi Projesi kapsamında kapsayıcı eğitimle ilgili materyaller geliştirilmiştir. Bunun yanında pilot okullarda görev yapan 1.200 öğretmene kapsayıcı eğitim uygulama eğitimi, projenin yayınlştırılması amacıyla 143 öğretmene eğitici eğitimi ve pilot illerde görev yapan 300 eğitim yöneticisine kapsayıcı eğitim yönetici eğitimi verilmiştir.

Müfredat ve ders kitaplarında engellilere yönelik ayrımcı ifadeler bulunmamaktadır. Ortaöğretim kurumlarında uygulanmakta olan öğretim programları ile programlara yönelik hazırlanan tüm materyaller; Anayasa ile korunan temel haklara uygun olarak hazırlanmaktadır. Ayrıca, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun genel amaçları ve temel ilkeleri arasında yer alan "Genellik ve eşitlik" ilkesi ile birlikte "Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliği"nde yer alan ilgili maddeler; öğretim programları, ders kitapları

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ve yardımcı materyallerin hazırlanmasında ve uygulanmasında temel insan hak ve özgürlüklerini destekleyen ve her türlü ayrımcılığı reddeden bir yaklaşımı gerektirmektedir.

Bununla birlikte Demokrasi ve İnsan Hakları Dersi Öğretim Programı'nda: "Çeşitliliğin barış içinde varlığını sürdürebilmesi için ön yargı, sosyal dışlama ve ayrımcılığa karşı çıkar. yaşlı ve engelliler gibi dezavantajlı grupların toplumsal yaşama etkin katılımı için sorumluluk üstlenir." kazanımları yer almaktadır.

Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı'nın özel amaçlarından "Engellilerin ve özel eğitime ihtiyaç duyan bireylerin bedensel, sosyal ve ruhsal olarak gelişmesinde sportif etkinliklerin rolünü ve önemini kavraması" amacına yönelik olarak; "Engelli kavramını açıklar.", "Engellilere karşı sabırlı ve saygılı olmanın önemi vurgulanır.", "Engelli sporu kavramını açıklar.", "Paralimpik oyunlar hakkında araştırma yapılması sağlanır." kazanımları yer almaktadır.

Ayrıca, Demokrasi ve insan hakları, beden eğitimi ve spor, Almanca, Fransızca, kimya, biyoloji, tarih, matematik ders kitaplarında; engellilik, engelliler, engelli bireylerin eğitimi, engelli sporu, engelli bireylerin günlük hayat içerisinde karşılaştıkları zorlukların minimize edilmesi, yaşantılarının kolaylaştırılması konularında toplumsal duyarlılık ve farkındalık oluşturmaya yönelik yazılı ve görsel içeriklere yer verilmiştir.

"TRT EBA LİSE"de yayınlanan bütün ders videolarında da işitme engellilere yönelik işaret dili ile anlatım yapılmaktadır.

Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde görev alan öğretmenlerin Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 21.04.2021 tarihli ve 10 sayılı Kararı ile uygulamaya konulan destek eğitim programları çerçevesinde engelli hakları, aile eğitimi, farkındalık oluşturma vb. alanlarda hizmet sunması ve bilinçlenmesi açısından Bakanlığımız hizmet içi eğitim, rehberlik, denetim vb. alanlarda çalışmalar yürütülmektedir.

5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu kapsamında gerçek ve tüzel kişiler tarafından özel sektör eliyle faaliyet gösteren özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerindeki öğretmenler, Kanun'un 9'uncu maddesinin dördüncü fıkrasındaki "*Kurumlarda görev yapan yönetici, öğretmen, uzman öğretici ve usta öğreticiler, bu Kanun hükümleri saklı kalmak üzere; a) Sosyal güvenlik ve özlük hakları yönünden; 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu ile 4857 sayılı İş Kanunu, ... hükümlerine tâbidir.*" hükmü ile Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 42'nci maddesinin birinci fıkrasındaki "*Kurumlarda görev yapan eğitim personeli ile diğer personel, Kanun hükümleri saklı kalmak üzere, sosyal güvenlik ve özlük hakları yönünden, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 4857 sayılı İş Kanununun hükümlerine tabidir.*" hükümleri doğrultusunda çalışmaktadır.

Engelli personel istihdamı, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 53'üncü maddesi ile Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı ve Engellilerin Devlet Memurluğuna Alınmaları Hakkında Yönetmeliğin 10'uncu maddesi çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. Bakanlığımız bünyesinde 2022 yılı itibarıyla yurt dışı teşkilatı hariç toplam dolu kadro sayısının %3'ü oranında engelli personel görev yapmaktadır.

652 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Ek-4'üncü maddesinin ikinci fıkrasında sözleşmeli öğretmenlerin, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 48'inci maddesinde öngörülen genel şartlar ile öğretmen kadrosuna atanabilmek için aranan özel şartları taşıyanlardan Kamu Personel Seçme Sınavı puan sırasına konulmak kaydıyla, alım yapılacak her bir pozisyonun üç katına kadar aday arasından Bakanlık tarafından yapılacak sözlü sınav başarı sırasına göre atanacağı belirtilmiştir. Yine Sözleşmeli Öğretmen İstihdamına İlişkin Yönetmeliğin 12'nci maddesinin birinci fıkrasında: "*KPSS sonucunda her alan için oluşan*

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

puan sıralamasına göre en yüksek puan alandan başlamak üzere, alanlar için belirlenen kontenjan sayısının üç katı aday sözlü sınava çağrılır." denilmekte ve dördüncü fıkrasında: "Sözleşmeli öğretmenliğe atama için yapılacak sözlü sınava katılmaya hak kazanan adaylar, sözlü sınav komisyonunca yüz tam puan üzerinden değerlendirilir. Sözlü sınavda 60 ve üzerinde puan alanlar başarılı sayılır ve sözleşmeli öğretmenliğe atanmak üzere tercih yapma hakkına sahip olur." hükmü yer almaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Örgün Eğitim İstatistikleri, Resmî İstatistik Programı kapsamında <http://meb.ai/Kqj0w7> adresinde yayımlanmaktadır.

Ayrıca, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığından alınan 21.02.2023 tarihli yazı ve ekindeki Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Veri Yönetimi İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığının konuya ilişkin yazısı ekte sunulmuştur.

Ek: Yazı ve eki (2 sayfa)

Sayı: 57802651-610-184

Konu: Soru Önergesi

T.C.

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI

YÖK (Genel Evrak Birimi)
Kayıt Sayısı: 13247
21.02.2023 15:19:06 tarihinde
Aysegül ÇAMTEKNE giden evrak
kaydı yapılmıştır

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA
(Strateji Geliştirme Başkanlığı)

İlgi: 14.12.2022 tarihli ve 65859364 sayılı yazınız.

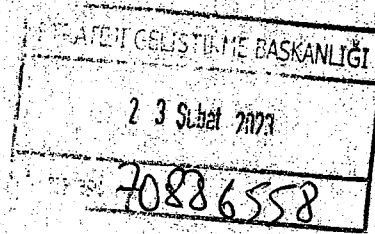
Van Milletvekili Muazzez ORHAN IŞIK tarafından verilen 7/75684 esas sayılı Soru Önergesi Kurulumuz Başkanlığımızca incelenmiştir.

Konuya ilişkin soru önergesine verilecek cevaplara esas teşkil etmek üzere Kurulumuz Veri Yönetimi İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığının vermiş olduğu bilgiler ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. H. Haldun GÖKTAŞ
Başkan Vekili

Ek: 1 Sayfa

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
Veri Yönetimi İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı

Sayı:14071587-610-28
Konu: Soru Önergeleri

02/02/2023

STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞINA

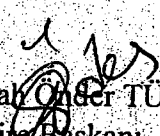
İlgi:18.01.2023 tarihli ve 79 sayılı yazınız

İlgide belirtilen yazınızda, Van Milletvekili Muazzez ORHAN IŞIK tarafından verilen 7/75684 sayılı soru önergesi incelenmiştir.

Cevap 18)

Söz konusu soru önergesini cevaplandırmak için Yükseköğretim Bilgi Sistemi (YÖKSİS) veri tabanında yapılan kontroller sonucunda Türkiye’de engelli çalışmaları üzerine akademik çalışma yürüten; 1 adet Fakülte, 1 adet Enstitü, 1 adet Yüksekokul, 32 adet Araştırma Merkezi, 12 adet Bölüm, 215 adet Bilim Dalı, 96 adet Ön Lisans Programı, 83 adet Lisans Programı, 17 adet Yüksek Lisans Programı, 11 adet Doktora Programı bulunmaktadır. Yukarıda sayılan Ana Bilim Dallarında 516 akademisyen görev yapmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Abdullah Önder TÜRKÖĞLU
Daire Başkanı